

1965 yılı içerisinde İ.E.T.T. İşletmelerinde yapılmış olan işler aşağıda hulâsa edilerek arz olunmuştur :

1.- E L E K T R İ K :

a) SİLÂHTARAĞA FABRİKASI :

Fabrikada tevsi ve ıslah, dere taranması, türbin tamiri, kanal süzgeç tesisatı inşaatı, iki adet büyük transformator 1 adet kül kamyonu mubayaası, kömür nakil tesisatında kullanılmak üzere 1 loader ve 2 adet elevatör mubayaasına girilmiş ve bunların heyeti umumiyesi için 4.825.000.-Liralık bir yatırım yapılmıştır .

b) ELEKTRİK SEBEKESİ :

Kablo, transformatör, muhtelif işletme malzemesi 20.800.- sayacı olmak üzere bu işletmeye 10.300.000.-Liralık yatırım yapılmıştır .

Bundan başka 1.700.000.- Lira karşılığında 30.000 sayacı ve ayrıca sırf sanayi abonelerine takılmak üzere daha büyük daha pahalı 1.800.000.-Lira muhammen bedelli 3000 adet sayacı da sipariş edilmek üzeredir .

Bu işletmede abone miktarı geçen yıl 437.886 iken bu yıl 457.750 ye yükselmiş ve eski senelerde olduğu gibi nisbet artışı % 4.5 i tutmuştur .

Keza Şebeke uzunluğu 3919 kilometre iken 4213 kilometreye yükselmiştir .

Belediyeye ait umumî tenvirat lâmbaları 28.700 den 29.675 e çıkmıştır .

Elektrik istihlâki geçen sene 896.000.000.- iken Kws. iken bu sene bu istihlâkin 1.020.000.000 Kws. e yükseleceği tahmin edilmektedir .

Transformatör merkezi yekûnu 941 iken bu yıl 971 e çıkarılmış ve halen serviste 1266 transformatör hizmet görmektedir .

Mülkiyeti Sular İdaresine ait ve bakımı İ.E.T.T. İdaresi tarafından yapılmakta olan 38 kilometrelik Silâhtar Terkos havai hattının mutad senelik revizyonu yapılmıştır .

Etibanktan alınmakta olan cereyanın voltajı 34.500.- volt olması lâzımgelirken şimdiye kadar tutulan hesaplara göre 32.000 - 32.500 voltu geçmemektedir . Bunun kısmen telâfisi için Silâhtarağa fabrikasında munzam malî külfet yükleyici mahiyette olarak hal ve şartlara ^{göre} umumiyetle 2 makine fazla olarak hizmete konulmakta ve mümkün mertebe voltaj düşüklüğünün önlenmesine çalışılmaktadır .

Ambarlı santrali servise girmedikçe veya ilk boğaz atlaması yapıldığı sırada Etibankın Yıldıztepe indirici merkezine voltajı yükseltmek maksadile koyacağını beyan ettiği Senkronkompansatör konulmadıkça voltaj düşüklüğünün büyük ölçüde önlenmesi teknik bakımdan mümkün görülememektedir .

2. - H A V A G A Z I :

a) FABRİKALAR :

Evvelce yapılmış bulunan 29.000.000.- Liralık yatırıma ilâveten 50.000 m³/Gün. kapasiteli komple bir fırın ile orta tazyik tesislerinin ihale formaliteleri ikmal edilerek fiyatlar alınmış ve neticeye bağlanmak üzeredir .

Kompresör ve bunlarla ilgili boru, detandör istasyonlarından kompresörler ve detandörlerin büyük bir kısmı gelmiş diğer kısımları da gelmek üzeredir . Her iki fabrikanın tevsi, ıslah ve takviyesi yapılmaktadır . Bunların heyeti umumiyesi için 31.100.000.- Liralık yatırım yapılmış ve yapılmaktadır .

b) S E B E K E :

Abonelere verilmekte olan gaz da tazyikli kuvvetlendirmek ve devamlı tutabilmek için orta tazyik şebekesi çelik çekme borulu olarak ihaleye çıkarılmış , muamelesi tamamlanmış; fakat hükümetçe bu malzeme kotalardan çıkarıldığı için ihale tahakkuk ettirilememiştir . Bu defa kaynaklı borulu olarak ihaleye konulması için Bakanlık nezdinde teşebbüse geçilmiştir . Şayet müsbet netice alınırsa sene sonuna kadar bunun da tahakkukuna çalışılacaktır . Alçak tazyik şebekesinin tevsi ve ıslahı için 15 kilometre boru, 6000 adet sayaç getirtilmiştir . Ayrıca 4000 metre boru siparişine tevessül olunmuştur .

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Second block of faint, illegible text in the upper middle section.

Third block of faint, illegible text, containing a handwritten number.

64.17453/2

Fourth block of faint, illegible text in the middle section.

Fifth block of faint, illegible text in the lower middle section.

Sixth block of faint, illegible text at the bottom of the page.

Sayaçlarla eskidenberi direkt gaz kullanan abone-lerin % 70 i bertaraf edilmiş geriye kalan % 30 unun da sayaç ihtiyacı için 12.000 adet sayaç siparişi muamelesi tamamlanmış tekliflere intizar edilmektedir .

Bu suretle Şebekeye 8.950.000 L. yatırım yapılmış ve yapılmaktadır .

Şebeke uzunluğu 404 kilometre iken bu sene 415 kilometreye baliğ olacaktır .

Havagazı istihlâkinin 25.000.000.- m³ ı geçmesi beklenmektedir .

Netice itibarile Havagazı İşletmesine 965 yılı içerisinde 40.050.000 liralık bir yatırım yapılmış olacaktır .

Gerek Havagazı ve gerekse elektrik İşletmeleri için yeniden 14 Teknik personel alınmış bulunmaktadır .

3. - T A Ş İ T L A R :

Yabancı mutahassısların yaptıkları etüdlere göre taşıt İşletmesi için 1000 vasıtanın bulunması, ayrıca her sene 90 vasıtanın da satın alınması zarurî görülmektedir : Buna mukabil İdarenin elinde büyük kısmı 955 sènesinde mubayaa edilmiş 498 otobüs ile 100 trolleybüs, 42 tramvay ve 4 Tünel arabası mevcuttur . İşletme emniyeti bakımından bunların mutad olarak % 10 u devamlı bakımda, % 15 i de büyük ve küçük revizyondadır . Geriye kalan vasıtalar ortalama olarak 450 - 460 arasında devamlı surette hizmete verilmektedir .

Anadolu yakasında kurulması mutasavver trolleybüs tesisatının etüdü yapılmış fakat trolleybüs ithalinin kotadan kaldırılması ve memlekette de imaline henüz başlan^{ma}mış olması dolayısıyla bu mevzuda bir netice elde edilememektedir .

Üsküdar tramvay hattının Ümraniyeye kadar uzatılmasına ait etüdler İdarece yapılmış ve Belediyeye zamanında verilmiştir . Ayrıca Ümraniye Belediye Reisliği de İdareye müracaat ederek tramvayın Ümraniyeye kadar uzatılması ile otobüslerin kaldırılması gerekecek ise bu tramvay hattının uzatılmasından sarflı nazar ettiğini bildirmiştir . Kendi Belediye hududu içerisinde yapılacak masraflara iştirak edemeyeceğini bildirmiştir . Bunun neticesi olarak da bu proje tahakkuk ettirilememiştir .

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

64.17453/3

Main body of faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the document.

Tecrübe mahiyetinde ve hiç bir taahhüdü tazammun etmemek üzere getirilmiş bulunan çift trolleybüsün çalışma devresi sonunda basın, halk ve İdare teknisyenleri tarafından faydalı olduğu ve tutunduğu anlaşılmıştır . Üç aylık devre içerisinde bütün masrafları çıktıktan sonra net olarak İdareye 42.000 Liralık bir kâr bırakmıştır . Bütün bu faydalı neticelere dayanılarak 8 adet çift trolleybüs alınması için lüzumlu teknik çalışma yapılmış ve mubayaa hazırlığı tamamlanmak üzeredir .

Bu sene 40 adet kapalı durak yaptırılmıştır .

30 adet yeni otobüsün mubayaa muamelesi tamamlanmış ve ihaleye çıkarılmak üzeredir .

1874 senesinde kurulmuş bulunan Tünel İşletmesinin elektrifikasyonu ihaleye çıkarılmış olup tekliflere intizar olunmaktadır .

1953 yılından 1965 yılına kadar hiç bir trafik muayenesi yaptırılmamış olan taşıtların bütün trafik muayeneleri ikmal edilmiş muayene cüzdanları alınmış ve bu maksad için 18.000 Lira ödenmiştir .

Şehirde girişilen yol inşaatı, minibüs, dolmuş rekabeti ve bazı güzergâhların trafik Komisyonu tarafından İdarenin mütaleası alınmadan değiştirilmiş olması bu İşletmenin eskidenberi devam etmekte olan zararını bir kat daha arttırmış bulunmaktadır .

Yukarıda sayılan sebebler dolayısıyla geçen sene 171.000.000.- yolcu taşınması lâzımgelirken bu rakam 156.000.000 a düşmüş; bu sene de aynı mahzurlardan dolayı 156.000.000 dan daha aşağıya düşeceği tahmin edilmektedir . (Bu miktarlara ücretsiz seyahatler dahil değildir .)

Yolcu azalmasından mütevellit hasılat kaybı her sene 7,5 Milyon lirayı bulmaktadır .

Taşıtlarda kilometre başına yapılan masraf ortalama 475 kuruş, elde edilen hasılat ise 224 kuruştur . Bunun eh mühim âmilleri verimli olmayan hatlar, Belediye hududu dışındaki hatlar, dolmuş, minibüs rekabeti, trafik tıkanıklığı ve sık sık güzergâh tedbilleridir .

Memleket içinden ve memleket dışından bu İşletmenin yedek parça ihtiyacı sağlanmıştır .

64. / 7453 / 4

Taşıt İşletmeleri için de 33.175.000.- Liralık yatırım yapılmış ve yapılmaktadır .

4 - İNŞAAT :

Altıntepenin mütebaki kısmının ikmali yapılmış, Kadıköyde altıyolda Tahsilât ve Abonman binasının, Yedikulede kompresör binasının Silâhtaragada kömür nakliye tesisatının inşaatına başlanmış ve İşletmelere ait muhtelif tamir ve bakım işleri yapılmıştır .

Altıntepenin kaldirifer, asansör tesisatı ikmal edilmek üzeredir . Bunlar için 1.5 Milyon lira sarfedilmiştir .

Diğer taraftan memur ve işçi kooperatiflerine kredi olarak 2.5 milyon liralık bir ödeme yapılmıştır .

5 - MEKANİZASYON :

İleri memleketlerde olduğu gibi, iş hacmi çok artmış bulunan İ.E.T.T. İdaresinde de bilhassa Muhasebe İşlerinin günü gününe neticelerini alabilmek ve malî durumu devamlı kontrol edebilmek için evvelce kurulmuş bulunan tesisatın ihtiyaca tamamen cevap veremediği tekhik etüdlerle tesbit edilmiştir . Makbuz Tanzim,- Sigorta işçi ücretleri, malzeme Stok Kontrol, Umumî Muhasebe ve istatistik hizmetlerinin de bu tesisler tarafından yapılması ancak elektronik yeni takviyenin yapılması ile mümkün olabileceği teknik etüdler neticesinde ortaya çıkmış ve buna göre de lüzumlu formaliteler ikmal olunarak makine ve teçhizat ihaleye çıkarılmış; tekliflere intizar olunmaktadır . Bu tesisata evvelce 2.5 milyon sarfedilmişti . Bu defa da 4 milyon liralık bir yatırım yapılacaktır .

MUHTELİF TESİSLER

İdare personelinin üniforma ve saire ihtiyaçlarınının daha ucuz ve daha iyievsafta temini maksadile bir terzihane tesis edilmiş ve alınan iyi neticeler üzerine bu defa da kundura imalatının İdaremizce yapılması için bir atelye tesisi hazırlıklarını tamamlanmış olup yakında faaliyete geçirilecektir .

Very faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Section 1 - [Illegible]

Paragraph 1 - [Illegible]

Paragraph 2 - [Illegible]

Section 2 - [Illegible]

Paragraph 3 - [Illegible]

64.17453 / 5

Paragraph 4 - [Illegible]

Section 3 - [Illegible]

Paragraph 5 - [Illegible]

Bundan başka İdarenin evrakı matbuasını ve bu meyanda devamlı surette ihtilâflara yol açan bilet basımı işini halletmek üzere daha iktisadî olacağı hesaplar neticesinde ortaya çıkarılan komple bir matbaanın siparişi verilmiş ve peyderpey makineler gelmek üzere bulunmaktadır . Bunun da önümüzdeki yıl faaliyete geçirilmesi mukarrerdir .

Kundura imalâthanesi ve matbaa için 654.951,46 liralık bir yatırım yapılmıştır .

İşletmelerin 1965 yatırımları için plânlanmış olan meblâğın yekûnu takriben 100 milyon lirayı bulmaktadır .

6 - MORAL İŞLERİ :

3 Senedenberi Ataköyde açılmakta olan dinlenme kampının gün geçtikçe personel tarafından rağbet görmesi üzerine bu sene 2 devre halinde devam ettirilmiş ve mümkün merteye fazla personelin istifadesi sağlanmağa çalışılmıştır .

Yabancı memleketlere gayreti görülen 4 memur ve işçi taltifen gönderilmiştir .

Bundan başka D.L.F. yardımında üstün başarı ve gayret gösteren 5 memura takdirname verilmiş; 13 memura teşekkür mektubu yazılmış; işçilere de 164.000 Lira nakdî mükâfat verilmiştir . Yine bu işte çalışanlardan fazla mesai yapmış olanlara 433.863.- lira ödenmiştir . Diğer İşletmelerden iyi hizmetlerinden dolayı 174 işçiye de nakdî mükâfatlar verilmiştir .

İşletmelerin muayyen iş kollarında her bakımdan emsaliine örnek olacak durumda bulunanlara da Sergisoff Marka takriben 14.000 Lira kıymetinde 20 adet cep saati verilmiş; bu defa da 25 işçi de yine aynı başarılarından dolayı kol saati ve Remington Marka elektrikli tıraş makinesi verilerek suretile taltif edileceklerdir .

Bayramlarda hastahanelere gidilerek hasta yatan işçiler ziyaret edilmekte; üç senedenberi de İdareden emekliye ayrılmış işçiler bayramlarda iş yerlerine davet edilerek beraber yemek yenmektedir .

Her sene işçi çocuklarının sünnet merasimlerinde kendileri ziyaret edilmekte ve gerekli hediyeler verilmektedir .

G.Y. / 7453/6

İdarenin iskân durumu ve malî imkânları ile mütene- sip olarak iş yerlerinde işçilere istirahat yerleri teminine çalışıl-makta; bunun ilki olarak Şişli'de büyük bir salon ve kahve ocağı hazırlanmış ve işçilerin istifadesine tahsis edilmiştir .

İdare personeline piyasaya nazaran % 20 civarında bir ucuzlukla temiz vasıflı ve herkesin kesesine elverişli çeşitli ihtiyaç maddeleri temin edilmektedir .

Şehrin muhtelif yerlerindeki muhavvile merkezleri üzerinde veya yakınında lojmanlar inşa edilmek suretile personelin daha husurlu ve verimli çalışmasına sosyal bakımdan yardım edilmektedir .

7 - M A L İ D U R U M :

İki buçuk senedenberi kifayetsiz bulunan tarifenin ayarlanmasına teşebbüs edilmiş olup henüz müsbet bir netice alınmamıştır .Matırlanacağı üzere tarifeler 959 da İdarenin teklifine göre değil, Bakanlığın tasvibine göre yetersiz tasdik edilmiş ve aradan 6 sene geçtiği ve büyük fiat artışları ve hayat pahalılığı vuku bulduğu halde aynı tarifelerle ve binbir müşkülât içerisinde âmme hizmetinin idamesine çalışılmakta; bu da kâfi gelmiyormuş gibi eskiden kalma ve büyük yekûn tutan borçlardan kanunen ödenme mecburiyeti olanların da ödenmesine devam edilmekte ve şimdiye kadar mezkûr borçlardan 112.000.000.- lirası ödenmiş bulunmaktadır .

Malî durumun kritik hale girmesinin başlıca sebepleri şöylece hulâsa edilebilir :

- a) Hükûmetin kanun ve kararnameler ile munzam malî külfetler yüklemesi,
- b) İç ve dış piyasalardaki fiatların % 20 - % 40 arasında artmış bulunması;
- c) Ücretsiz seyahatlerin devam etmesi,
- d) İdareye yükletilen kanunî mükellefiyetlerin minibüs ve dolmuşlara tahmil edilmeyerek avantajlı bir rekabet yapmalarına meydan verilmesi,
- e) Trafik sıkışıklığı ve en verimli hatların İdarenin mütaleası alınmadan kaldırılması ile hasılat kaybına sebebiyet verilmesi,

64/7453/7

f) Verimli olmayan otobüs hatlarının bütün te-
sebbüslere rağmen devam ettirilmesi,

g) Şehir yollarındaki inşaat sebeble sık sık
güzergâh tebdilleri ve ticarî hızın kaybedilmiş bulunması,

h) Barajlardaki su durumunun müsaadesizliği yü-
zünden Silâhtarğa Elektrik Santralının günlük 500 ton kömür sarfi-
yatının 2 misline çıkması ve elektrik kilovat saatin eskisine nis-
betle pahaliya mal edilmesine ve dolayısıyla malî külfetinin artma-
sına sebebiyet verilmesi ,

Yukarıda fıkralar halinde zikrolunan zarar
sebeplerinin senede idareye yüklediği munzam malî külfet 75.700.000.-
lirayı bulmaktadır .

Eskiden devredilmiş borçlardan sön çıkarılmış
bulunan 16/7/1965 tarih ve 691 sayılı terkin ve tahkim kanununa göre
353.910.004,45 liranın 127.753.144,66 lirası terkin ve 187.348.273,31
lirası tahkime girecek , 38.808.586,48 lirası da terkin ve tahkim
dışı kalacaktır .

Yukarıda maruz sebeplerin tahlilinden de an-
laşılacağı üzere tarifeler bir an evvel ayarlanamadığı takdirde
her türlü rasyonel çalışma tedbirleri alınmasına rağmen ecnebi
mutahassısların raporlarında da ifade ettikleri gibi, 16 seneden-
beri kritik bir halde bulunan malî durumun fiat tereffüleri ve
hükümet zamları yüzünden gün geçtikçe daha da vahim bir hale gire-
ceği ve bu yüzden bir gün bütün İşletmelerin amme hizmetini göre-
meyecek bir vaziyete düşeceği çok kuvvetli bir ihtimal olarak mütä-
lea edilmektedir .

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

6.4.17453/8